

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ศักดิ์สิทธิ์ อรัญโชติ¹, จริญญา ทุงจันทร์¹, พันธ์ โปธิบัติ¹

¹ คณะวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

ศักดิ์สิทธิ์ อรัญโชติ, จริญญา ทุงจันทร์, พันธ์ โปธิบัติ. (2562). การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 2(5), 2562 : 37 - 42.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย และเพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พื้นที่ในการศึกษา ได้แก่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสำรวจแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบการสนทนากลุ่ม สรุปและนำเสนอผลการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาประวัติความเป็นมาของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดประเพณีบุญข้าวจี บุญข้าวจี เป็นบุญประเพณีสำคัญที่มีกำหนดอยู่ในฮีตสิบสอง เป็นงานบุญประเพณีของ ชาวอีสาน ที่กระทำกันในเดือนสาม จนเรียกว่า บุญเดือนสาม คือ ภายหลังการทำบุญวันมาฆบูชา (เดือนสาม ขึ้น 14 ค่ำ) แล้ว ส่วนใหญ่จะกำหนดวันแรม 13 ค่ำ และ 14 ค่ำ เดือนสาม เป็นกิจกรรมร่วม ของชุมชนหลายหมู่บ้าน ชาวอีสานบางหมู่บ้านเรียกงานบุญนี้ว่า บุญคุ้ม จะทำกันเป็นคุ้มๆ หรือ บาง หมู่บ้านก็จะทำกันที่วัดประจำหมู่บ้าน ดังคำผญาคนอีสานโบราณเกี่ยวกับเรื่องประเพณีนี้ไว้ เดือนสาม ค้อยเจ้าหัวค้อยปั้นข้าว ข้าวจีบใส่น้ำอ้อยตัวน้อยหลังน้ำตา บุญข้าวจีเป็นประเพณีที่เกิดจากความสมัครสมานของชุมชนชาวบ้านจะนัดหมายกันมา ทำบุญร่วมกันโดยช่วยกันปลูกผามหรือปะรำ เตรียมไว้ใน ตอนบ่าย ครั้นเมื่อถึงรุ่งเช้าในวันต่อมา ชาวบ้านจะช่วยกันจีข้าว หรือปิ้งข้าวและใส่บาตรข้าวจีร่วมกัน หลังจากนั้นจะให้มีการ เทศน์นันทานชาดก เรื่องนางปุลณทาสีเป็นเสร็จพิธี

คำสำคัญ : รูปแบบ การบริหารจัดการ ประเพณีบุญข้าวจี

**The study of the management of the Boon Khao Jee Tradition of Dee Phochai,
Pho Chai district, Roi-Et province**

Sacred Aranyachot¹, Jarunya Thungchan¹, Phanat Phothibat¹

¹ Faculty of Culture Mahasarakham University, Talat Sub-district, Mueang District,

Maha Sarakham Province 44000

Sacred Aranyachot, Jarunya Thungchan, Phanat Phothibat. (2019). The study of the management of the Boon Khao Jee Tradition of Dee Phochai, Pho Chai district, Roi-Et province. Thai Journal of Environmental Studies Vol. 2(5), 2019 : 37 - 42.

Abstract

This research study Intended In order to study the history of the Boon Khao Jie tradition of Dee Mueang Pho Chai And to study the pattern of the management of the Boon Khao Jee Tradition of Pho Chai Pho Chai District Roi ed Areas of study include Pho Chai District Roi ed The tools used in the study were the survey form, observation interview, group discussion. Summary and presentation of the study results

The study indicated that The study of the history of the Boon Khao Jie tradition of Dee Muang Pho Chai Pho Chai District Roi Et Province, Bun Khao Jee Bun Bun Trad Tradition Is an important tradition of merit in the heat of twelve Is a merit-making ceremony of the Isaan people who acted in the third month until the third month of merit called after the merit making of Makha Bucha Day (the third month is 14 nights). Is a joint activity of many villages Some Isan people call this Making merit together by helping to plant a cliff or marquee prepared in the afternoon, when at dawn on the following day. The villagers will help Jinan rice or toasting rice and rice bowl together after that, there will be Sermon. The story of Mrs. Punnalapol is completed. merit work, saying that Boon Khum will do well as a worthwhile or some villages will do at the village temple. Dung Kham Phaya, the ancient Isaan people, about this tradition for three months. Pleated rice, put a little sugar cane to shed tears. Bun Khao Ji is a tradition that is born from the solidarity of the community.

Keywords: form, tradition, rice

1. บทนำ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าวิถีชีวิตที่ชุมชนและท้องถิ่นต่าง ๆ ได้พัฒนาและสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต โดยแสดงออกในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญา ศิลปะการแสดง ฯลฯ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้คนในชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนัก มีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟู เผยแพร่ และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณค่าความหลากหลายของศิลปะและวัฒนธรรมไทย ทั้งที่เป็นวิถีชีวิต ค่านิยม และความเป็นไทย ในปัจจุบันวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกละเลยและมีการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ น้อย เช่น การแต่งกาย ภาษาพูด รวมทั้งประเพณีและวิถีชีวิตที่ดั่งามท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ วัฒนธรรม ได้มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา หากมรดกทางวัฒนธรรม ที่มีความแตกต่างหลากหลายกันในพื้นที่ ไม่ได้รับการสืบสานและอนุรักษ์ฟื้นฟู รวมถึงการพัฒนาต่อยอดให้เกิดคุณค่าทางสังคมและจิตใจ ทำให้คุณค่าทางมรดกวัฒนธรรมลดน้อยไปจนแทบจะสูญหาย วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นจากการสั่งสมองค์ความรู้ในแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะโดดเด่นที่แตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่ ในแต่ละพื้นที่มีภูมิปัญญาหลากหลาย ควรที่จะได้รับการถ่ายทอดเยาวชนรุ่นหลังสืบไป การอนุรักษ์เป็นหนทางหนึ่งที่ยั่งยืนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนให้ดำรงอยู่ในท้องถิ่น

บุญข้าวจี เป็นงานบุญประเพณีของชาวอีสาน ที่กระทำกันในเดือนสาม จนเรียกว่า บุญเดือนสาม บุญข้าวจีเป็นบุญประเพณีสำคัญที่มีกำหนดอยู่ในฮีตสิบสอง ดั้งรู้จักกันทั่วไปว่า เดือนสามคล้ายจิวหัวบ้านข้าวจี เดือนสี่คล้ายจิวน้อยเทศน์มะที่ (มัทรี) บุญข้าวจีนิยมทำกันในราวกลางเดือนหรือปลายเดือนสาม คือ ภายหลังจากทำบุญวันมาฆบูชา (เดือนสาม ขึ้น 14 ค่ำ) แล้ว ส่วนใหญ่จะกำหนดวันแรม 13 ค่ำ และ 14 ค่ำ เดือนสาม บุญข้าวจีเป็นกิจกรรมร่วมของชุมชนหลายหมู่บ้าน นั่นคือ ชาวอีสานบาง

หมู่บ้านเรียกงานบุญนี้ว่า บุญคุ้ม จะทำกันเป็นคุ้ม ๆ หรือ บางหมู่บ้านก็จะทำกันที่วัดประจำหมู่บ้าน ล้วนแล้วแต่เป็น บุญข้าวจี หรือบุญเดือนสามนั่นเอง จากความสำคัญของงานประเพณีบุญข้าวจีที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการงานทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาและรูปแบบการบริหารของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาและรูปแบบการบริหารของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัยอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในประเด็นศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ สังเกต และการสนทนากลุ่ม ศึกษาการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้ ศึกษาเอกสาร ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานศึกษาประวัติความเป็นมาศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย รวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ

งานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน และประชาชนอาศัยอยู่ที่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 15 คน ใช้ระยะเวลาในการวิจัย 3 เดือน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบการสนทนากลุ่ม สรุปและนำเสนอผลการศึกษา

4. ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” มีผลการวิจัยตามประเด็นดังนี้

ประวัติความเป็นมาของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประเพณีบุญข้าวจีบุญข้าวจี เป็นบุญประเพณีสำคัญที่มีกำหนดอยู่ในฮีตสิบสองเป็นงานบุญประเพณีของชาวอีสาน ที่กระทำกันในเดือนสาม จนเรียกว่า บุญเดือนสาม คือ ภายหลังจากการทำบุญวันมาฆบูชา (เดือนสาม ขึ้น 14 ค่ำ) แล้ว ส่วนใหญ่จะกำหนดวันแรม 13 ค่ำ และ 14 ค่ำ เดือนสาม เป็นกิจกรรมร่วม ของชุมชนหลายหมู่บ้าน ชาวอีสานบางหมู่บ้านเรียกงานบุญนี้ว่า บุญคุ้ม จะทำกันเป็นคุ้มๆ หรือ บาง หมู่บ้านก็จะทำกันที่วัดประจำหมู่บ้าน ดังคำผญาคนอีสานโบราณเกี่ยวกับเรื่องประเพณีนี้ไว้ “เดือนสาม ค้อยเจ้าหัวค้อยปั้นข้าวข้าวจีบใส่น้ำอ้อยตัวน้อยหลังน้ำตา” บุญข้าวจีเป็นประเพณีที่เกิดจากความสมัครสมานของชุมชน ชาวบ้านจะนัดหมายกันมา ทำบุญร่วมกันโดยช่วยกันปลูกผ้ามหรือปะรำ เตรียมไว้ใน ตอนบ่าย ครั้นเมื่อถึงรุ่งเช้าในวันต่อมา ชาวบ้านจะช่วยกันจีข้าว หรือปั้นข้าวและใส่บาตรข้าวจีร่วมกัน หลังจากนั้นจะให้มีการเทศน์นิทานชาดก เรื่องนางปุลณทาสีเป็นเสร็จพิธี อำเภอโพธิ์ชัย เชื่อว่าการทำบุญข้าวจี จะส่งอันสงค์ผลบุญไปยัง ต่อผู้ได้ประกอบกิจกรรมงานประเพณีนี้ จึงได้ร่วมกับส่วนราชการ บริษัท ห้าง ร้าน และองค์กร เอกชนในเขตอำเภอ จัดงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536

โดยกำหนด จัดงานในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี ซึ่งปีนี้เป็นปีที่ 21 กำหนดจัดงานตั้งแต่วันที่ 14 - 16 กุมภาพันธ์ 2558 รวม 3 วัน โดยชาวอำเภอโพธิ์ชัย ทุกชุมชน ทุกหมู่บ้านร่วมมือร่วม แรงแและร่วมใจ ในการสืบสานอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ด้วยการประสานการจัดงานของอำเภอ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ สถานศึกษา ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย ในงานดังกล่าวมีการจัดกิจกรรมการประกวดร้องเพลงผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น การแสดงบนเวที การประกวดขบวนแห่ การ ประกวดร้านนิทรรศการ และผลผลิตทางการเกษตร การแข่งขันกีฬาฟุตบอล การแข่งขันวิ่ง เดิน บุญข้าวจี การประกวดนางงาม บุญข้าวจี การจัดขายดอกไม้เชิยร์นางงามบุญข้าวจี งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานพาแลง และกิจกรรมประกวดแข่งขันอื่นๆ อีกมากมาย ในงานมีมหรสพสมโภชน์ตลอดวัน ตลอดคืน

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า มีการกำหนดการวางแผนประชุมประจำปีของอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และจะมีการประชุมเกี่ยวกับงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัยต้นเดือนมกราคม เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย ประจำปี 2562 สำหรับปีนี้จัดระหว่างวันที่ 7-10 กุมภาพันธ์ 2562 รวม 4 วัน ณ สนามหน้าที่ว่าอำเภอโพธิ์ชัย เพื่อเป็นการส่งเสริม สืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของ

ท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยมีมาแบ่งหน้าที่ ดังนี้ ด้านสถานที่ แสง สี เสียง, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย, ด้านการปฐมพยาบาล,ด้านการจัดหารายได้ และสิทธิประโยชน์ , ด้านการประชาสัมพันธ์ , ด้านพิธีกร , ด้านการประกวด ร้องเพลงผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และจัดการแสดงเวทีกลาง , ด้านการจัดขบวนแห่การกำหนดจุดขบวนแห่ , ด้านการประกวดขบวนแห่ , ด้านการประกวด ร้านนิทรรศการ และผลผลิตทางการเกษตรของดีเมืองโพธิ์ชัย, ด้านการแข่งขันกีฬาฟุตบอล, ด้านพาล้าง, ด้านปฎิคม, ด้านศาสนพิธี ด้านการจัดทำข่าววิจัย, ด้านการประกวด นางงามบุญข้าวจี, ด้านการจัดขาย ดอกไม้เชียร์นางงามบุญข้าวจี, ด้านมหรสพ ด้านการแข่งขันวิ่ง-เดินบุญข้าวจี ด้านฝ่ายการเงินและบัญชี

5. สรุปผล

จากการดำเนินศึกษาเรื่อง“การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอพือธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ได้สรุปผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาประเพณีบุญข้าวจี และรูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอพือธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีกระบวนการบริหารจัดการประเพณีบุญข้าวจีหลากหลายรูปแบบแต่ยังขาดงบประมาณในการพัฒนาจำนวนมากควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพชุมชนให้มีรายได้และเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ประเทศไทย

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย อำเภอพือธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าประเพณีบุญข้าวจีบุญข้าวจี เป็นบุญประเพณีสำคัญที่มีกำหนดอยู่ในฮีตสิบสองเป็นงานบุญประเพณีของ ชาวอีสาน ที่กระทำกันในเดือนสาม จนเรียกว่า บุญเดือนสาม คือ ภายหลังการทำบุญวันมาฆบูชา (เดือนสาม ขึ้น 14 ค่ำ) แล้ว

ส่วนใหญ่จะกำหนดวันแรม 13 ค่ำ และ 14 ค่ำ เดือนสาม เป็นกิจกรรมร่วม ของชุมชนหลายหมู่บ้าน ชาวอีสานบางหมู่บ้านเรียกงานบุญนี้ว่า บุญคุ้ม จะทำกันเป็นคุ้มๆ หรือ บาง หมู่บ้านก็จะทำกันที่วัดประจำหมู่บ้านสอดคล้องกับงานวิจัยจำนาญ รอดเหตุผลและบุญยงค์ เกศเทศ (2551 : 119) ได้ศึกษาเรื่องบ่อเกิดของ มอ และ ประเพณีในคติชนวิทยาสรุปสาระสำคัญได้ว่า ประเพณีเกิดจากความเชื่อซึ่งความเชื่อต่างๆ จัดประเภทไว้ดังนี้ คือ ความเชื่อบุคคล ความเชื่อสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์ ความเชื่อเรื่องสิ่ง ลีทธิ ความเรื่องเพศ ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์และความ เรื่องโหราศาสตร์ 3ความเอทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ได้กลายเป็นประเพณีของคนในท้องถิ่นและสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ ธรรมวัตร (2551 : 1) ได้ศึกษาเรื่องคติชาวบ้านว่าความเชื่อขอชาวอีสานทำให้เกิดขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น พบว่าเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกับสภาพทางภูมิศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมอย่างไรก็ตามประเพณีของชาว อาจเป็นปัจจัยที่ช่วยรักษาสุขภาพสังคมให้คงอยู่ตลอดจนเป็นเครื่องส่งเสริมความรู้สึกความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่สังคมของชาวอีสาน ประเพณีนั้นเรียกว่า ฮีตสิบสองหรือจารีตสิบสองประการ ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานประเพณีบุญข้าวจีของดีโพธิ์ชัย อำเภอพือธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า มีการกำหนดการวางแผนประชุมประจำปีของอำเภอพือธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และจะมีการประชุมเกี่ยวกับงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัยต้นเดือนมกราคม เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานประเพณีบุญข้าวจีของดีเมืองโพธิ์ชัย เพื่อเป็นการส่งเสริม สืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยมีมาแบ่งหน้าที่ ดังนี้ ด้านสถานที่ แสง สี เสียง, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย, ด้านการปฐมพยาบาล,ด้านการจัดหารายได้ และสิทธิประโยชน์ ,ด้านการประชาสัมพันธ์, ด้านพิธีกร, ด้านการประกวดร้องเพลงผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และจัดการ

แสดงเวทีกลาง, ด้านการจัดขบวนแห่งการกำหนดจุด ขบวนแห่ง, ด้านการประกวดขบวนแห่ง, ด้านการ ประกวด ร้านนิทรรศการ และผลผลิตทางการเกษตร ของดีเมืองโพธิ์ชัย, ด้านการแข่งขันกีฬา ฟุตบอล, ด้านพาลง, ด้านปฎิคม, ด้านศาสนพิธี ด้าน การจัดทำข้าวจี๋กัษ, ด้านการประกวด นางงาม บุญข้าวจี๋, ด้านการจัดขาย ดอกไม้เซียร์นางงามบุญ ข้าวจี๋, ด้านมหรสพ ด้านการแข่งขัน วิ่ง-เดินบุญ ข้าวจี๋ ด้านฝ่ายการเงินและบัญชี สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ขวัญสุดา ชันวิทย์ (2541 : 34) ได้ ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการจัดสถานที่ "ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2 แห่ง ในเมืองเก่าอยุธยาที่

มีผลต่อชุมชนท้องถิ่นกรณีศึกษาการจัดการแบบ มูลนิธิ กับแบบชุมชนดั้งเดิมผลการศึกษาความ คิดเห็นชุมชนต่อการจัดการ 2 รูปแบบ พบว่าการ จัดการของกลุ่มชนชา เพราะการจัดการเน้นการ การ จัดการเสริมรายได้เพื่อเองกลุ่มชุมชนดั้งเดิมให้ ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ ได้มากกว่า - การเน้นการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของ ชุมชนส่วนการจัดการของกลุ่มมูลนิธิแม้มี ริมรายได้ เพื่อพัฒนาหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนอยู่ทั้งเป็นการ ให้ประโยชน์ต่อกลุ่มคนเพียงบางคนหรือเพื่อพื้นที่ ของตน

7. เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ ประชุมแดง. (2554). *ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม จากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชาวบ้านคูเต๋อ ตำบลจระแม อำเภอมือง อุบลราชธานี*. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม.มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโร รดมมหาสารคาม.
- จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. (2546). *ฮีตสิบสองครองสิบสี่*. กรุงเทพฯ: ,มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พระมหาธนูฤทธิ์ ควงดี. (2543). *ความสัมพันธ์ของชุมชน สองฝั่งโขง ในประเพณีฮีตสิบสอง กรณีชุมชนวัดมีชัย อำเภอมืองหนองคาย*. รายงานการศึกษาความสัมพันธ์ของชุมชน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.